

Bruxelles, 15. prosinca 2020.
(OR. en)

13453/20

AGRI 448
PESTICIDE 42
SEMENCES 17
AGRILEG 158

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	13439/20 AGRI 446 PESTICIDE 40 SEMENCES 15 AGRILEG 156
Predmet:	Zaključci Vijeća o izvješću Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o evaluaciji Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i Uredbe (EZ) br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o Komisijinu izvješću o REFIT-u kako ih je Vijeće odobrilo na sastanku održanom 15. prosinca 2020.

ZAKLJUČCI VIJEĆA O IZVJEŠĆU KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU o
evaluaciji Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i Uredbe (EZ)
br. 396/2005 o maksimalnim razinama ostataka pesticida

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI NA:

- komunikaciju Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljenu „Europski zeleni plan”¹;
- komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Strategija ,od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav”²;
- Zaključke Vijeća o strategiji „od polja do stola”³;
- komunikaciju Komisije od 20. svibnja 2020. upućenu Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija naslovljenu „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. – Vraćanje prirode u naše živote”⁴;
- Zaključke Vijeća o strategiji EU-a za bioraznolikost⁵;
- izvješće Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o iskustvu stečenom u provedbi nacionalnih ciljeva utvrđenih u njihovim nacionalnim akcijskim planovima i o napretku u provedbi Direktive 2009/128/EZ o održivoj upotrebi pesticida;⁶

¹ COM(2019) 640 [final, dok. 15051/19 + ADD1](#).

² COM(2020) 381 final, dok. 8280/20 + ADD1.

³ Dok. 12099/20.

⁴ COM(2020) 380 final, dok. 8219/20 + ADD 1.

⁵ Dok. 12210/20.

⁶ Dok. 8238/20 + ADD 1.

- izvješće Europskog parlamenta (siječanj 2019.) o postupku Unije za odobravanje pesticida (2018/2153(INI)) – Posebni odbor za postupak Unije za odobravanje pesticida⁷;
- izvješće Europskog parlamenta (rujan 2018.) o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o sredstvima za zaštitu bilja (2017/2128(INI))⁸;
- dokument Europske komisije za razmatranje naslovljen „Prema održivoj Europi do 2030.”⁹;
- Zaključke Vijeća naslovljene „Prema strategiji Unije za održivu politiku o kemikalijama”¹⁰;

1. POZDRAVLJA napore koje je Komisija uložila u ispitivanje i evaluaciju Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja („Uredba o PPP-u”) i Uredbe (EZ) br. 396/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. veljače 2005. o maksimalnim razinama ostataka pesticida u ili na hrani i hrani za životinje biljnog i životinjskog podrijetla („Uredba o MRO-ima”);
2. PRIZNAJE da Uredba o PPP-u i Uredba o MRO-ima znatno doprinose osiguravanju sigurne hrane za više od 440 milijuna europskih građana, osiguravajući pritom visoku razinu zaštite okoliša te zdravlja ljudi i životinja utemeljenu na znanosti, PREPOZNAJUĆI da upotreba sredstava za zaštitu bilja može uključivati rizike i opasnosti za ljude, životinje i okoliš;
3. ISTIČE sve veću osviještenost društva o potrebi ne samo za sigurnom i cjenovno pristupačnom hranom, već i za održivom i lokalno proizvedenom hranom te PODUPIRE namjeru Komisije da utjecaj sredstava za zaštitu bilja na zdravlje ljudi i okoliš svede na najmanju moguću mjeru usmjeravanjem na alternativne metode, kao i na niskorizična i nekemijska sredstva za zaštitu bilja;

⁷ A8-0475/2018.

⁸ A8-0268/2018.

⁹ COM(2019)22 od 30. siječnja 2019.

¹⁰ Dok. 10713/19.

4. općenito POZDRAVLJA mjere koje je Komisija već predvidjela za povećanje transparentnosti te za bolju provedbu i usklađivanje relevantnog zakonodavstva te POTVRĐUJE mnoge zaključke i razmatranja evaluacije;
5. PRIMA NA ZNANJE visoku razinu ambicioznosti mjera koje se razmatraju u izvješću te POZIVA Komisiju i države članice da prednost daju onim područjima za poboljšanje koja su ključna za prijelaz na održivija sredstva za zaštitu bilja i alternativne metode s naglaskom na dostupnosti niskorizičnih i nekemijskih sredstava za zaštitu bilja;

Bolja zaštita zdravlja ljudi i okoliša

(Bolja provedba – rješavanje problema kašnjenja i povećanje transparentnosti)

6. PREPOZNAJE problem kašnjenja u postupcima evaluacije i odobravanja te ISTIČE da su sve uključene strane odgovorne za postizanje ciljeva i rokova obiju uredaba. U tom pogledu PODSJEĆA na to da države članice nadležnim tijelima stavljaju na raspolaganje potrebne resurse ili aranžmane za ispunjavanje svojih zadaća te POTIČE Komisiju da osigura da se o nacrtima uredaba o aktivnim tvarima i MRO-ima glasuje što je prije moguće nakon što EFSA-ine procjene postanu dostupne;
7. NAPOMINJE da je iskustvo pokazalo da su rokovi utvrđeni u Uredbi o PPP-u postali problematični, među ostalim u pogledu zahtjeva za donošenje odluka, sadržaja i izgleda izvješća o procjeni te proširene suradnje na razini EU-a ili na razini zona;
8. NAGLAŠAVA da Komisija, EFSA i države članice moraju zajednički poduzeti sve potrebne mjere kako bi dodatno poboljšale i optimizirale provedbu postupaka podržanih smjernicama i kriterijima ocjenjivanja te uložile napore u poštovanje zakonskih rokova;

9. NAGLAŠAVA potrebu da Komisija, države članice i EFSA odgovore na nove rizike i probleme, kao što su, primjerice, unakrsna otpornost i neurotoksičnost;

(Poboljšana provedba mjerila za isključenje)

10. SLAŽE SE s preporukom Komisije da države članice u potpunosti upotrebljavaju članak 11. stavak 4. Uredbe (EU) br. 844/2012 i nastave s punom procjenom rizika samo ako aktivne tvari ne ispunjavaju mjerila za isključenje ili ako se primjenjuje barem jedna od mogućnosti odstupanja u pogledu njihova odobravanja. Ujedno PRIMJEĆUJE da se isto načelo primjenjuje u kontekstu članka 4. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 1107/2009 i članka 11. stavka 4. Uredbe (EU) br. 2020/1740. U tom kontekstu POTIČE Komisiju da dovrši smjernice o zanemarivoj izloženosti;
11. NAPOMINJE da će možda biti potrebno odrediti toksikološke krajnje vrijednosti, definicije ostataka i analitičke metode za tvari koje ispunjavaju mjerila za isključenje, osobito za procjenu zahtjeva za uvozna odstupanja i za svrhe provedbe;

(Pojednostavnjenje usporedne procjene tvari koje se planira zamijeniti)

12. POZDRAVLJA činjenicu da će Komisija državama članicama predložiti izmjenu Priloga IV. Uredbi o PPP-u kako bi se poboljšala učinkovitost usporednih procjena proizvoda koji sadrže tvari koje se planira zamijeniti krajem 2021. i POZIVA države članice da doprinesu tom procesu;

(Procjena kumulativnog rizika)

13. UVIDA da su rezultati praćenja ostataka pesticida pokazali visoku razinu usklađenosti s utvrđenim MRO-ima i da se stoga hrana dostupna potrošačima smatra ispravno kontroliranom i sigurnom;
14. POZDRAVLJA namjeru Komisije da do kraja 2020. razvije akcijski plan kojim se utvrđuju prioriteti za tekući rad na metodologiji i provedbi procjene kumulativnih rizika te ISTIČE potrebu za jačanjem napora u tom području;

15. NAGLAŠAVA potrebu za redovitim preispitivanjem i procjenjivanjem znanstvenog napretka radi progresivne provedbe procjene kumulativnih rizika u praksi upravljanja rizikom, uzimajući u obzir mogući učinak na regulatorne rokove i dostupne resurse;

(Praćenje stanja okoliša i biomonitoring)

16. POZDRAVLJA praćenje koncentracija u okolišu i učinaka na okoliš te POTIČE Komisiju da iskoristi programe praćenja koji su već uspostavljeni u okviru postojećih pravnih okvira i da dodatno razvije planove praćenja;
17. U tom kontekstu PREPORUČUJE koordinaciju na razini EU-a u pogledu praćenja utjecaja i učinaka aktivnih tvari kako bi se procijenile informacije i, prema potrebi, skrenula pozornost Komisije i država članica na njih;
18. PROMIČE bolje razumijevanje stvarnog učinka sredstava za zaštitu bilja na ekosustave kako bi se omogućilo dobro donošenje odluka te POTIČE Komisiju da izradi smjernice o tome kako uključiti rezultate praćenja u procjenu rizika;

(Utvrdjivanje ciljeva zaštite okoliša i ažuriranje smjernica)

19. POTIČE Komisiju da razvije metodologiju za utvrđivanje posebnih ciljeva zaštite okoliša, npr. kako bi se u postupku procjene rizika još više u obzir uzimala bioraznolikost. POTIČE Komisiju i EFSA-u da ažuriraju smjernice o metodologijama procjene rizika s obzirom na znanstveni napredak, posebno uključujući smjernice o zaštiti pčela i drugih oprašivača, uzimajući u obzir povratne informacije država članica i tehničku izvedivost provedbe;

Konkurentnost i unutarnje tržište

(Poboljšanje sustava za odobravanje sredstava za zaštitu bilja po zonama)

20. SLAŽE SE da će se jačanjem suradnje među zonama poduprijeti funkcioniranje odobrenja po zonama i NAGLAŠAVA da su države članice odgovorne za povećanje uzajamnog povjerenja u međusobne procjene rizika i odluke, što bi trebalo odražavati doprinos država članica koje su članice zone,
21. PREPOZNAJUĆI potrebu da se poštuju nacionalni zahtjevi, primjerice u pogledu zaštite podzemnih voda, u skladu s pravilima Uredbe 1107/2009;

(Rješenja za male namjene)

22. POZDRAVLJA napore Komisije u pogledu rješenja za male namjene, npr. dinamičnu reviziju Smjernica za ekstrapolaciju za širu upotrebu rezultata ispitivanja ostataka te istodobno POTIČUĆI daljnje inicijative i sporazume o poljoprivrednim kulturama male namjene;
23. POTIČE države članice da osiguraju rad koordinacijskog instrumenta za male namjene i POZIVA Komisiju da dodatno podupre inicijative država članica za poboljšanje učinkovitosti u postupcima odobravanja male namjene;

Hitna odobrenja

(Jačanje nadzora nad hitnim odobrenjima)

24. NAGLAŠAVA da je potrebna detaljnija analiza izvanredne situacije kako bi se dokazali razlozi za hitna odobrenja, kao što je nedostatak redovitih zahtjeva za odobrenje sredstava za zaštitu bilja;

25. PODRŽAVA brži i efikasniji postupak za utvrđivanje privremenih MRO-a prihvaćenih na razini EU-a u vezi s hitnim pitanjima i PREPORUČUJE da se, ako Komisija već poduzima hitne mjere, u što većoj mjeri izbjegava utvrđivanje nacionalnih maksimalnih razina ostataka;

(Dodatno smanjivanje potrebe za ispitivanjima na kralježnjacima)

26. POZDRAVLJA napore i postignuća u smanjenju ispitivanja na životinjama. Međutim, POZIVA na jačanje tih napora i stoga PODUPIRE Komisiju u daljnjem razvoju smjernica i metoda, osobito u pogledu upotrebe analogijskog pristupa kako bi se ograničilo ispitivanje na životinjama;

Održivost sredstava za zaštitu bilja i niskorizičnih proizvoda

(Promicanje održive zaštite bilja, niskorizičnih rješenja i učinkovitog ublažavanja rizika)

27. UVAŽAVA postignuća u promicanju niskorizičnih aktivnih tvari, uključujući semiokemikalije i osnovne tvari, kao i mikroorganizme, te POZDRAVLJA trenutačna razmatranja o načelima i kriterijima za te tvari, uzimajući u obzir njihovu prirodnu pojavu ako je to relevantno;

28. NAGLAŠAVA da je dostupnost niskorizičnih sredstava za zaštitu bilja ključna za postizanje ciljeva europskog zelenog plana i POZIVA Komisiju da podrži inicijative država članica povezane s izradom smjernica za ubrzani postupak izdavanja odobrenja za niskorizična sredstva za zaštitu bilja u trajanju od 120 dana, uključujući utvrđivanje MRO-a;

29. PODSJEĆA da bi osnovne tvari i nekemijske metode mogle biti korisne za zaštitu bilja kao dodatni alati te da bi takve alternative trebalo promicati u skladu s načelima integrirane zaštite bilja sadržanima u Direktivi 2009/128;

30. PODRŽAVA inicijative za osposobljavanje u okviru programa „Bolja izobrazba za sigurniju hranu”, primjerice za procjenu nekemijskih aktivnih tvari ili za provedbu smjernica o procjeni rizika te POZIVA Komisiju da nastavi s tim inicijativama osposobljavanja u relevantnim područjima;

Provedba

(Bolja provedba uredaba o PPP-u i MRO-ima)

31. POZDRAVLJA namjeru Komisije da do kraja 2021. razjasni područje primjene pojma „izvanredne okolnosti” za utvrđivanje privremenih MRO-a kako bi se u budućnosti izbjegli nesporazumi i kašnjenja u tom pogledu te PODUPIRE napore u vezi s ispitivanjima mogućnosti za prihvaćanje posebnih MRO-a utvrđenih različitim pravnim okvirom;
32. PODUPIRE Komisiju u tome da bez odgode nastavi davati ovlasti EFSA-i da revidira MRO-e ako su toksikološke krajnje vrijednosti smanjene zbog aktualnog ishoda procjene rizika i ako postoje naznake da bi to moglo predstavljati potencijalni rizik za potrošače;
33. PRIMA NA ZNANJE izjavu Komisije da nije utvrđen potencijalni rizik koji bi doveo do potrebe za utvrđivanjem posebnih MRO-a za hranu za životinje, ribu i prerađene proizvode te POTIČE države članice da prate te proizvode u okviru svojih nacionalnih programa i da o svojim nalazima obavijeste Komisiju radi daljnjeg praćenja;
34. TRAŽI od Komisije da razmotri izradu nekih smjernica za primjenu sadašnjih MRO-a za prerađenu hranu za životinje kako bi se osigurale usklađenije provedbene mjere koje poduzimaju države članice, prije nego što se uzme u obzir utvrđivanje pravno obvezujućih MRO-a za proizvode koji se upotrebljavaju isključivo za proizvodnju hrane za životinje;
35. PODRŽAVA namjeru Komisije da pojasni odredbe Uredbe o MRO-ima za prerađene proizvode, uključujući upotrebu faktora prerade, te da pruži određene smjernice državama članicama i subjektima u poslovanju s hranom;

36. POZIVA Komisiju da procijeni potrebu i izvedivost uspostave usklađenih faktora prerade u Uredbi o MRO-ima, uzimajući u obzir i mjere predložene u prethodnom stavku;
37. POTIČE države članice i Komisiju da se bore protiv nezakonite trgovine krivotvorenim ili neodobrenim sredstvima za zaštitu bilja;

Brži odgovori na nova pitanja i tehnički napredak u kontekstu Uredbe o MRO-ima

38. CIJENI inicijativu Komisije da započne istraživati rješenja za uključivanje novih nekemijskih aktivnih tvari u Prilog Uredbi o MRO-ima, čime bi se dopustila veća fleksibilnost i moguća prilagodba tehničkom napretku;

Međunarodna trgovina

(Upotreba zelene diplomacije za promicanje našeg zelenog plana za pesticide)

39. SLAŽE SE s time da bi EU na globalnoj razini trebao promicati postupno ukidanje upotrebe aktivnih tvari koje više nisu odobrene u EU-u te promicati niskorizične tvari i alternative na međunarodnoj razini u skladu s komunikacijom o zelenom planu, čime će se doprinijeti ciljevima EU-a u pogledu zdravlja ljudi i okoliša;
40. POZDRAVLJA namjeru Komisije da preispita uvozna odstupanja za pesticide i da uzme u obzir učinke na okoliš pri procjeni zahtjeva za uvozna odstupanja (za tvari koje više nisu odobrene u EU-u) u skladu sa standardima i obvezama WTO-a te ISTIČE potrebu da se taj pristup objasni i promiče na različitim međunarodnim forumima u cilju postizanja konsenzusa i transparentnosti;

41. SLAŽE SE s namjerom Komisije da prema potrebi razmotri reviziju Uredbe o MRO-ima u pogledu uključivanja okolišnih aspekata u utvrđivanje uvoznih odstupanja i prijenosa najvećih razina ostataka (CXL) iz Codexa u pravo EU-a;
42. POZDRAVLJA namjeru Komisije da na međunarodnoj razini doprinese razvoju metodologija za procjenu rizika i upravljanje rizikom kako bi se olakšalo usklađivanje MRO-a u EU-u s najvećim razinama ostataka;

Unutarnja usklađenost i usklađenost s drugim zakonodavstvom EU-a

(Povećanje unutarnje usklađenosti i usklađenosti sa zakonodavstvom EU-a)

43. POZDRAVLJA sve napore za povećanje unutarnje usklađenosti i usklađenosti s relevantnim zakonodavstvom EU-a;
44. PODRŽAVA usklađivanje MRO-a kojima su obuhvaćene tvari dvojne/višestrukе namjene u Uredbi o MRO-ima s drugim sektorskim zakonodavstvom za istu tvar;
45. NAPOMINJE kako se čini da je Uredba o MRO-ima primjerena uredba za utvrđivanje MRO-a za biocide jer su njihovi ostaci rezultat namjerne upotrebe te su u tom pogledu usporediviji s ostacima pesticida nego kontaminantima;
46. PRIZNAJE da se tvari mogu upotrebljavati za suzbijanje štetnih organizama i bolesti ili kao sredstvo za zaštitu bilja ili kao biocid u sličnim okolnostima te stoga POZIVA Komisiju da, u skladu s načelom „jedna tvar, jedna procjena”, istraži kako se procjena aktivnih tvari u skladu s Uredbom (EU) 528/2012 (Uredba o biocidima) može uzajamno prihvatiti u učinkovitom postupku na temelju Uredbe (EZ) 1107/2009, što bi u konačnici moglo dovesti do usklađivanja određenih sigurnosnih načela i zahtjeva u pogledu podataka.

47. PREPOZNAJE nedosljednost između, s jedne strane, mjerila za isključenje iz Uredbe o PPP-u koji se temelje na opasnosti i, s druge strane, određivanja uvoznih odstupanja na temelju procjene rizika u skladu s Uredbom o MRO-ima te PODUPIRE napore Komisije da poboljša jasnoću u pogledu učinaka mjerila za isključenje na MRO-e za dotične tvari;
48. POZIVA Komisiju da, prema potrebi, osigura brzo odobravanje novih aktivnih tvari i osnovnih tvari za ekološki uzgoj prilagodbom Priloga II. Uredbi (EZ) br. 889/2008.
-